

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

Číslo:

Materiál na 12. zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
dňa 24. septembra 2024

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 11/2024 - kontrola nakladania s finančnou hotovosťou v školských jedálňach pri Materskej škole Šalgotarjánska a Materskej škole Strážovská v rokoch 2021 až 2024

Predkladateľ: PhDr. Ivan Holík, hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

Spracovateľ: Útvar hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

Obsah materiálu:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 11/2024

Počet strán: 19

V Banskej Bystrici, dňa: 10. 09. 2024

Návrh na uznesenie

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 11/2024 - kontrola nakladania s finančnou hotovosťou v školských jedálňach pri Materskej škole Šalgotarjárska a Materskej škole Strážovská v rokoch 2021 až 2024.

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 11/2024 - kontrola nakladania s finančnou hotovosťou v školských jedálňach pri Materskej škole Šalgotarjárska a Materskej škole Strážovská v rokoch 2021 až 2024.

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY č. 11/2024

(v zmysle § 18f, ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia hlavného kontrolóra mesta Banská Bystrica zo dňa 2. 7. 2024 (poverenie č. 11/2024) začali dňa 2. 7. 2024 zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra mesta Banská Bystrica kontrolu nakladania s finančnou hotovosťou v školských jedálňach pri Materskej škole Šalgotarjanska a Materskej škole Strážovská v rokoch 2021 až 2024

v kontrolovanom subjekte Mesto Banská Bystrica, Ekonomický odbor - Oddelenie účtovnej evidencie Mestského úradu Banská Bystrica a Oddelenie ekonomiky školstva Mestského úradu Banská Bystrica ako aj Oddelenie riadenia ľudských zdrojov Mestského úradu Banská Bystrica a v jednotlivých prevádzkach školských jedální (ŠJ) pri Materskej škole (MŠ) Šalgotarjanska 5, Banská Bystrica a ŠJ pri MŠ Strážovská 3, Banská Bystrica (ďalej aj „kontrolované prevádzky“). Oznámenie o začatí kontroly bolo odovzdané kontrolovanému subjektu dňa 2. 7. 2024. Kontrolovaným obdobím bolo obdobie rokov 2021 a 2024.

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2024, schváleným Mestským zastupiteľstvom Mesta Banská Bystrica uznesením č. 430/2024 - MsZ zo dňa 25. 6. 2024 a v súlade s požiadavkou primátora Mesta Banská Bystrica, v zmysle § 18f ods. 1 písm. h) zákona o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov podanou listom č. 143617/2024/PR-KP zo dňa 1. 7. 2024.

Vzhľadom k tomu, že kontrolou boli zistené nedostatky, z vykonanej kontroly bola vyhotovený v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite dňa 28. 8. 2024 návrh správy z kontroly, ktorý bol kontrolovanému subjektu odovzdaný na oboznámenie. Kontrolovaný subjekt bol poučený o možnosti podať písomné námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a tiež k lehote na splnenie prijatých opatrení do 9. 9. 2024.

V stanovenej lehote kontrolovaný subjekt listom č. OEM-ES 162755/1451/2024/Ki zo dňa 4. 9. 2024 predložil návrh prijatých opatrení, ktoré sa zaviazal zaviesť do praxe najneskôr do 31. 12. 2024. Následne bolo pristúpené dňa 10. 9. 2024 k spracovaniu Správy z kontroly.

Cieľom kontroly bolo preveriť nakladanie a hospodárenie s finančnou hotovosťou a súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi platnými v kontrolovanom období.

V rámci predmetu kontroly bolo preverené či:

- zamestnanci zodpovední za manipuláciu s pokladničnou hotovosťou mali uzatvorenú dohodu o hmotnej zodpovednosti,
- príjmové a výdavkové pokladničné doklady spĺňali predpísané náležitosti v súlade s ustanoveniami § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa interných predpisov platných v kontrolovanom období,
- nakladanie s finančnou hotovosťou prebiehalo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi,
- bola vykonaná inventarizácia peňažných prostriedkov v hotovosti v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi,
- kontrolovaný subjekt vykonával základnú finančnú kontrolu pokladničných operácií v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a internou smernicou o výkone finančnej kontroly.

V priebehu kontroly pri overovaní skutočností bolo vychádzané najmä z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov:

- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“),
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“),
- Zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“)
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“),
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“),
- Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) (ďalej len „zákon o slobode informácií“),
- Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“),
- Opatrenie MF SR č. 16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov,
- Opatrenie MF SR č. MF/014454/2022-36 zo dňa 12. decembra 2022, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie v znení neskorších predpisov,
- Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 1/2019 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, účinné od 1. 3. 2019 (ďalej len „VZN č. 1/2019“),
- Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2021 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, účinné od 1. 9. 2021 (ďalej len „VZN č. 8/2021“),

- Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 15/2022 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, účinné od 1. 1. 2023 (ďalej len „VZN č. 15/2022“),
- interná smernica č. VP 24/2020/OEM-UE - Vedenie účtovníctva, obeh účtovných dokladov, pravidlá a postupy finančného riadenia v znení neskorších dodatkov, účinná od 1. 10. 2020 (ďalej len „smernica o OÚD“),
- interná smernica č. VP 25/2020-OEM - Výkon finančnej kontroly účinná od 1. 10. 2020 (ďalej len „smernica o FK“).

Kontrola bola vykonaná na základe dokladov a dokumentov predložených kontrolovaným subjektom, alebo získaných iným spôsobom, išlo predovšetkým o nasledovné podklady:

- peňažné denníky za obdobie rokov 2021 – jún 2024,
- príjmové a výdavkové pokladničné doklady za obdobie rokov 2021 – jún 2024,
- kontrolné listy preukazujúce vykonanie základnej finančnej kontroly použitia finančných prostriedkov v hotovosti,
- dohoda o hmotnej zodpovednosti uzatvorená 25. 9. 2019 podľa § 182 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce so zodpovednou zamestnankyňou školskej jedálne, zodpovednou za manipuláciu s pokladničnou hotovosťou,
- poverenie vedúcej oddelenia školstva a mládeže zo dňa 26. 6. 2024 na vykonanie mimoriadnej inventúry skladových zásob potravín k 28. 6. 2024 v ŠJ pri MŠ Šalgotarjanska a v ŠJ pri MŠ Strážovská,
- inventúrny súpis majetku - potravín ku dňu 28. 6. 2024 – ŠJ pri MŠ Šalgotarjanska,
- inventúrny súpis majetku - potravín ku dňu 28. 6. 2024 – ŠJ pri MŠ Strážovská.

Kontrolovaný subjekt mal v kontrolovanom období vypracovanú a platnú smernicu o OÚD, ktorá bola súčasťou vnútorného kontrolného systému organizácie a bola záväzná pre všetky organizačné zložky Mesta, ktoré boli povinné zabezpečiť úplnosť, správnosť, preukázateľnosť, zrozumiteľnosť a trvalosť vykázania a použitia všetkých finančných prostriedkov.

Práca s hotovosťou bola v školských jedálňach pri materských školách zabezpečovaná prostredníctvom príručných pokladní. Práca súvisiace s agendou pokladne vykonávala administratívna zamestnankyňa školskej jedálne – riaditeľka ŠJ, s ktorou s odvolaním sa na ustanovenie § 182 Zákonníka práce bola dňa 25. 9. 2019 uzatvorená dohoda o hmotnej zodpovednosti č. PS-LZ/1206/2019/DL. Uvedenou dohodou o hmotnej zodpovednosti zamestnankyňa prebrala zodpovednosť za finančnú hotovosť (platby za stravu od rodičov, zamestnancov a cudzích stravníkov, sponzorské dary od rodičov detí, preddavky na bežné výdavky ŠJ) a v prípade zistených škôd na zverených hodnotách sa zaviazala nahradiť škodu v plnej výške. Táto skutočnosť vyplývala aj z uzatvorenej pracovnej zmluvy a popisu pracovných činností. V pracovnej zmluve bolo ako miesto výkonu práce dohodnuté všeobecne miesto výkonu práce Banská Bystrica.

Kontrolou bolo zistené, že zodpovedná zamestnankyňa, ako riaditeľka školskej jedálne pri MŠ Šalgotarjanska, mala vystavené poverenie zo dňa 14. 5. 2023, aby konala za Mesto Banská Bystrica a v mene Mesta Banská Bystrica vo veciach samosprávnych činností v rozsahu § 5 ods. 14 a ods. 15 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Je potrebné poukázať, že uvedené ustanovenia zákona nesúviseli s pracovnou zmluvou a popisom pracovných činností uvedenej zamestnankyne (tieto sa týkali pracovných činností riaditeľa MŠ).

Zamestnankyňa poverená vedením a vykonávaním pokladničnej agendy v ŠJ pri MŠ bola v zmysle smernice o OúD povinná preveriť náležitosti pokladničných dokladov, potvrdiť svojim podpisom uskutočnenie pokladničnej operácie, viesť pokladničnú knihu a peňažný denník, odsúhlasovať zostatky v pokladnici, odovzdávať účtovné doklady na zaúčtovanie, hlásiť manká a prebytky, v prípade prekročenia finančného limitu odvádzať finančné prostriedky na bankový účet zariadenia.

Podľa smernice o OúD sa pokladničné operácie zachytávajú chronologicky v pokladničnej knihe (peňažnom denníku), ktorá sa denne uzatvára. Obsahuje počiatočný stav dňa, súpis operácií s finančnými obratmi, konečný zostatok pokladne a základnú finančnú kontrolu.

Pokladničné operácie boli zaznamenávané elektronicky v pokladničnej knihe, ktorá bola súčasťou vedeného peňažného denníka, na základe príjmových a výdavkových pokladničných dokladov. Každý zápis o pokladničnej operácii, evidovaný v peňažnom denníku, obsahoval tieto údaje: dátum uskutočnenia pokladničnej operácie, číslo operácie, číslo pod akým bol pokladničný doklad zaúčtovaný v peňažnom denníku, stručný popis pokladničnej operácie, sumu prijatej alebo vyplatenej transakcie, konečný denný zostatok finančných prostriedkov.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o účtovníctve je, cit. : „Účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo ako sústavu účtovných záznamov podľa § 31. Účtovným záznamom sa rozumie údaj, ktorý je nositeľom informácie týkajúcej sa predmetu účtovníctva alebo spôsobu jeho vedenia. Každú informáciu týkajúcu sa predmetu účtovníctva alebo spôsobu jeho vedenia je účtovná jednotka povinná zaznamenávať len účtovnými záznamami.“

Na základe predložených dokladov je možné konštatovať, že kontrolovaný subjekt v kontrolovaných prevádzkach neevidoval v kontrolovanom období (t. j. 2021 – jún 2024) v peňažnom denníku ním vystavované výdavkové pokladničné doklady (ďalej len „VPD“) a príjmové pokladničné doklady (ďalej len „PPD“), súvisiace s bezhotovostnými finančnými operáciami, uskutočnenými prostredníctvom bankového účtu. Predmetnými finančnými operáciami boli realizované odvody finančných prostriedkov v prospech zriaďovateľa majúce spojitosť so stravným, ktoré boli realizované na konci kalendárneho mesiaca a ich spätný príjem vo forme preddavku na stravné na nasledujúci mesiac.

V kontrolovanom období boli kontrolovaným subjektom vystavené VPD a PPD za finančné operácie, ktoré neboli realizované vo forme hotovostnej finančnej operácie:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská išlo napr. o doklady: peňažný denník január 2021, VPD 1/2021, PPD 1/2021, peňažný denník máj 2022, VPD 25/2022, PPD 19/2022, peňažný denník október 2023, VPD 75/2023, PPD 29/2023, peňažný denník jún 2024, VPD 27/2024, PPD 19/2024,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotárjárska išlo napr. o doklady: peňažný denník január 2021, VPD 1/2021, PPD 1/2021, peňažný denník máj 2022, VPD 26/2022, PPD 23/2022, peňažný denník október 2023, VPD 72/2023, PPD 31/2023, peňažný denník jún 2024 VPD V29/24/33, PPD P19/24/34.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že samotné – uvedené finančné operácie neboli realizované v hotovosti, ale bezhotovostným prevodom prostredníctvom bankového účtu. Kontrolovaným subjektom vystavované PPD a VPD boli v tomto prípade bezpredmetné a nemali by sa vôbec vystavovať.

Kontrolné zistenie č. 1

Kontrolovaný subjekt tým, že neevidoval všetky ním vystavené VPD a PPD, ktorými deklaroval uskutočnenie

pokladničnej operácie v pokladničnej knihe (peňažnom denníku) nepostupoval v súlade s ustanovením čl. 9 bod 3 internej smernice o OúD. Zároveň kontrolovaný subjekt tak nezabezpečil v plnom rozsahu vierohodnosť účtovníctva v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o účtovníctve, ako aj jeho správnosť a zrozumiteľnosť v zmysle § 8 zákona o účtovníctve.

V zmysle čl. 9 bod 6.4. internej smernice o OúD majú byť pokladničné doklady číslované podľa poradia zápisov v pokladničnej knihe, narastajúcim spôsobom – jedným číselným radom.

PPD a VPD vystavované Mestom Banská Bystrica za prijatý odvod stravného (PPD) a poskytnutý preddavok na daný kalendárny mesiac (VPD) boli číslované jedným číslom v príslušnom školskom zariadení, a to v celom kontrolovanom období (t. j. 2021 – jún 2024), pričom toto číslo nebolo pridelené podľa poradia zápisu, ale podľa číselného kódu priradeného ku konkrétnemu školskému zariadeniu.

Kontrolné zistenie č. 2

PPD a VPD vystavované Mestom Banská Bystrica za prijatý odvod stravného (PPD) a poskytnutý preddavok na daný kalendárny mesiac (VPD) boli číslované v rozpore s internou smernicou o OúD (čl. 9 bod 6.4.), t. j. číslované jedným číslom v celom kontrolovanom období (t. j. 2021 – jún 2024). Táto skutočnosť bola aj v rozpore s § 7 ods. 3 zákona o účtovníctve a to tým, že neboli používané v jednom účtovnom období rovnaké účtovné metódy a účtovné zásady (zásada číslovania dokladov stanovená smernicou o OúD).

Zároveň je možné konštatovať, že kontrolované prevádzky ŠJ pri MŠ Strážovská a ŠJ pri MŠ Šalgotarjárska pri vystavovaných PPD a VPD používali v jednom účtovnom období rozličné číslovanie pokladničných dokladov, napr. používali tlačivá s predtlačným číslovaním, príp. boli doklady číslované manuálne, ale nie jedným číselným radom alebo boli 2 doklady očíslované rovnakým číslom, pričom na jednom z týchto dokladov bol uvedený dátum 15. 1. 2020, ale zahrnutý bol v roku 2021, príp. boli niektoré čísla v poradí vynechané, napr. VPD č. 19/2023 a 26/2023.

V kontrolovanom období boli zaznamenané doklady:

- a) v ŠJ pri MŠ Strážovská napr.: PPD: 1/2021, 2/2021, 4/2021, 1/2022, 22/2, 23/2022, 33/2022, 35/2022, 2/2023, 7/2023, 1/2024, 24/08; VPD: 2/2022, 35/2022, 1/2023, 26/2023, 1/2024, 15/2024;
- b) v ŠJ pri MŠ Šalgotarjárska: PPD: 1/2021 zo dňa 15. 1. 2020, 1/2021 zo dňa 29. 1. 2021, 7483590 (16/2021), 9/2021, 12/2021, 18/2021, 24/2021, P21/32, 2/2022, 9/2022, 17/2022, 24/2022, 25/2022, 35/2022, 4/2023, 7/2023, 11/2023, 14/2023, 9/2024, 11/2024; VPD: 1/2022, 6/2022, 25/2023, 27/2023.

Kontrolné zistenie č. 3

Kontrolovaný subjekt nepostupoval v zmysle čl. 9 bod 6.4. smernice o OúD a to tým, že jednotlivé doklady nečísloval podľa poradia zápisov v pokladničnej knihe narastajúcim spôsobom – jedným číselným radom, čím zároveň nepostupoval v súlade so zákonom o účtovníctve (§ 8 ods. 1) a to tým, že účtovníctvo nevedol preukázateľne.

Denný limit pokladničnej hotovosti bol internou smernicou o OúD platnou v kontrolovanom období v čl. 9 bod 5 písm. l) stanovený vo výške 332 € (do 31. 12. 2021) a následne od 1. 1. 2022 vo výške 1 000 €.

Pokladničné doklady boli zaznamenávané v peňažnom denníku s príslušným číslom dokladu. V kontrolovanom období boli uskutočnené nasledovné pokladničné operácie (tabuľka 1a – 1 b).

Tabuľka 1a: Prehľad obrátov v MŠ Šalgotárjanska v období 2021 – jún 2024.

Mesiac	Rok 2021				Rok 2022			
	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €
Január	1	11,70	-	11,70	8	924,82	648,43	276,39
Február	4	127,30	71,76	55,54	6	721,99	549,32	172,67
Marec	5	263,34	30,18	233,16	7	1 143,73	748,48	395,25
Apríl	5	248,66	197,56	51,10	13	1 610,07	1 107,09	502,98
Máj	9	667,48	647,75	19,73	5	513,62	513,62	-
Jún	6	446,11	425,08	21,03	6	235,82	61,62	174,20
Júl	10	601,95	591,78	10,17	8	354,20	287,85	66,35
August								
September	11	1 525,77	1 418,69	107,08	2	366,35	27,85	338,50
Október	9	780,48	618,90	161,58	4	688,50	664,00	24,50
November	13	1 372,50	1 225,65	146,85	8	514,50	501,20	13,30
December	5	768,55	768,55	-	4	163,30	163,30	-
Mesiac	Rok 2023				Rok 2024			
	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €
Január	-	-	-	-	4	300,00	43,05	256,95
Február	2	50,00	9,30	40,70	7	1 566,95	1 168,80	398,15
Marec	8	545,65	456,65	89,00	7	1 390,65	1 240,20	150,45
Apríl	9	1 243,95	1 242,35	1,60	6	1 100,45	746,80	353,65
Máj	7	626,35	271,90	354,45	9	1 253,65	927,84	325,81
Jún	17	1 904,45	1 712,30	192,15	3	925,81	430,76	495,05
Júl	14	1 892,15	1 873,90	18,25	-	-	-	-
August								
September	12	1 068,25	678,70	389,55	-	-	-	-
Október	14	2 589,55	2 336,55	253,00	-	-	-	-
November	11	1 803,00	1 632,90	170,10	-	-	-	-
December	10	1 720,10	1 720,10	-	-	-	-	-

Tabuľka 1b: Prehľad obrátov v MŠ Strážovská v období 2021 – jún 2024.

Mesiac	Rok 2021				Rok 2022			
	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €
Január	-	-	-	-	8	900,00	679,40	220,60
Február	3	164,80	60,00	104,80	8	776,06	549,34	226,72
Marec	6	404,80	140,85	263,95	6	1 126,72	826,99	299,73
Apríl	4	263,95	215,39	48,56	11	1 569,73	1 102,59	467,14
Máj	9	648,56	643,52	5,04	1	467,14	467,14	-
Jún	7	456,74	450,62	6,12	5	220,00	60,09	159,91
Júl	8	-	-	-	9	353,59	288,25	65,34
August								
September	9	1 608,82	1 504,20	104,62	6	465,34	122,65	342,69
Október	7	771,78	615,95	155,83	9	992,69	989,00	3,69

November	11	1 305,83	1 127,08	178,75	12	943,69	921,30	22,39
December	4	678,75	678,75	-	5	282,61	282,61	-
Mesiac	Rok 2023				Rok 2024			
	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €	Počet transakcií	Príjmy v €	Výdavky v €	Konečný stav v €
Január	-	-	-	-	4	300,00	71,30	228,70
Február	5	300,00	113,37	186,63	7	1 588,70	1 039,65	549,05
Marec	16	1 586,63	1 377,95	208,68	7	1 149,05	991,65	157,40
Apríl	6	1 508,68	1 370,75	137,93	5	1 107,40	716,50	390,90
Máj	7	1 337,93	1 042,40	295,53	8	1 290,90	905,00	385,90
Jún	12	1 845,53	1 680,95	164,58	2	985,90	855,00	130,90
Júl	12	1 814,58	1 800,90	13,68	-	-	-	-
August								
September	13	1 063,68	911,55	152,13	-	-	-	-
Október	15	2 452,13	2 226,35	225,78	-	-	-	-
November	12	1 775,78	1 662,65	113,13	-	-	-	-
December	7	1 413,13	1 413,13	-	-	-	-	-

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že:

- v podmienkach ŠJ pri MŠ Strážovská došlo v kontrolovanom období k prekročeniu určeného denného limitu príručnej pokladne v dňoch: 17. - 25. 5. 2021, 28. 7. - 27. 8. 2021, 3. - 10. 9. 2021 a 15. 10. 2021,
- v rámci kontrolovaného obdobia došlo v podmienkach ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska k prekročeniu určeného denného limitu príručnej pokladne v dňoch: 17. - 25. 5. 2021, 23. - 29. 6. 2021, 16. - 26. 8. 2021 a 1. - 30. 12. 2021.

Na základe predložených dokladov je možné poukázať na skutočnosť, že k dotácii pokladnice dochádzalo aj v prípade dosiahnutého povoleného pokladničného limitu, čím sa prekračoval smernicou stanovený denný limit pokladne.

Kontrolné zistenie č. 4

Kontrolovaný subjekt tým, že umožnil prekročenie maximálneho denného limitu príručnej pokladne, postupoval v rozpore s čl. 9 bod 5 písm. l) smernice o OÚD.

V zmysle § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve musí účtovná jednotka peňažné prostriedky v hotovosti inventarizovať ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a podľa čl. 9 bod 6.11. internej smernice o OÚD inventarizácia pokladničnej hotovosti a cenín v príručných pokladniciach mala byť vykonávaná minimálne štyrikrát ročne.

Podľa § 29 zákona o účtovníctve inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Skutočný stav majetku, peňažných hotovostných prostriedkov sa v zmysle § 30 zákona o účtovníctve zisťuje fyzickou inventúrou. Stav majetku a peňažnej hotovosti v inventúrnom súpise sa porovnáva so stavom majetku, peňažnej hotovosti, v účtovníctve a výsledky porovnania sa uvedú v inventarizačnom zápise. Inventarizačný zápis je účtovný záznam, ktorým sa preukazuje vecná správnosť účtovníctva.

Kontrolovaný subjekt v priebehu kontroly nepreukázal v kontrolovaných prevádzkach výkon inventarizácie pokladničnej hotovosti a cenín tak, ako mu to ukladá zákon o účtovníctve ako aj interná smernica o OÚD.

Kontrolné zistenie č. 5

Kontrolovaný subjekt nepreukázal výkon inventarizácie pokladničnej hotovosti a cenín v stanovenej časovej frekvencii, čím nepostupoval v súlade s čl. 9 bod 6.11. smernice o OúD, pričom zároveň tým, že nepreukázal spracovanie príslušných inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov v príručných pokladniciach kontrolovaných ŠJ pri MŠ nepostupoval v súlade s ustanovením § 30 zákona o účtovníctve.

Hospodárenie s finančnou hotovosťou

Kontrolovaný subjekt hospodáril so zverenou peňažnou hotovosťou v kontrolovanom období a to prostredníctvom hotovostných príjmových a výdavkových operácií.

1. Príjmové pokladničné operácie

Z hľadiska príjmových hotovostných operácií je možné na základe zápisov v peňažnom denníku konštatovať, že išlo najmä o dotácie pokladne z bankového účtu, príjem preddavkov vo výške prijatých prostriedkov v bežnom kalendárnom mesiaci, resp. roku, ako aj preukázateľné hotovostné príjmy za poskytnutie stravy zamestnancom.

Spôsob úhrady nákladov za stravovanie zamestnancov materskej školy a školskej jedálne pri materskej škole v kontrolovanom období upravovali nasledovné všeobecne záväzné nariadenia Mesta Banská Bystrica o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica - VZN č. 1/2019, účinné od 1. 3. 2019, VZN č. 8/2021, účinné od 1. 9. 2021, VZN č. 15/2022, účinné od 1. 1. 2023. Vo všetkých vyššie uvedených VZN bolo stanovené, že zamestnanci materskej školy a školskej jedálne pri materskej škole uhrádzajú náklady za stravovanie v uvedenom termíne bezhotovostne.

Z dokladov, predložených ku kontrole, bolo zistené, že kontrolovaný subjekt vyberal v niektorých mesiacoch kontrolovaného obdobia od niektorých zamestnancov finančné prostriedky za stravovanie v hotovosti, pričom ku každej prijatej platbe vystavil potvrdenku a následne k tejto potvrdenke aj PPD.

V kontrolovanom období boli zaznamenané hotovostné platby za poskytnutie stravy zamestnancom v podmienkach:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská išlo napr. o doklady: potvrdenky pri PPD: 2/2021, 23/2022, 33/2022;
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotarjárska išlo napr. o doklady: potvrdenky pri PPD: 9/2021, 12/2021, 7483590 (16/2021), 2/2022, 9/2022, 25/2022, 7/2023, 11/2023, 14/2023.

Kontrolné zistenie č. 6

Kontrolovaný subjekt tým, že vyberal prostriedky za úhradu nákladov za stravovanie zamestnancov v hotovosti, nepostupoval v zmysle ustanovení VZN č. 1/2019, čl. VI. § 7 bod 9, VZN č. 8/2021 a VZN č. 15/2022, čl. VI. § 7 bod 10., platných v kontrolovanom období.

Pri výbere platieb za poskytované služby mali byť podľa internej smernice o OúD čl. 9 bod 6.4., používané číslované pokladničné doklady s jednou kópiou – potvrdenkou. Prvopis pokladničného dokladu mal dostať platiteľ hotovosti a potvrdenka mala byť priložená ako účtovný doklad k zbernému príjmovému pokladničnému dokladu evidovanému v príručnej pokladni. Číslovaný doklad musel taktiež obsahovať predpísané náležitosti. S očíslovanými pokladničnými dokladmi sa malo nakladať ako s prísne zúčtovateľnými tlačivami.

V prípade príjmových hotovostných operácií boli zo strany kontrolovaného subjektu používané aj pokladničné doklady s predtlačným číslovaním (v prípade príjmových hotovostných operácií išlo o PPD a potvrdenky prijatia peňažnej hotovosti), s ktorými malo byť nakladané ako s prísne zúčtovateľnými tlačivami a tieto mali podliehať evidencii.

V kontrolovanom období boli kontrolovanými prevádzkami vystavené doklady napr.:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská: PPD: 1/2021, 2/2021,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska: PPD: 16/2021, 18/2021, 24/2021, potvrdenky pri PPD 7/2023: 8739277, 8739276, potvrdenky pri PPD 11/2023: 8739301, 8739302, 8739310, 8739304, potvrdenky pri PPD 14/2023: 8739303, 8739307, 8739306, 8739308, 8739309, 8739305.

Kontrolné zistenie č. 7

Kontrolovaný subjekt tým, že nepreukázal výkon inventarizácie prísne zúčtovateľných tlačív a nevedol ich evidenciu, nepostupoval v súlade s čl. 9 bod 6.4. smernice o OúD.

2. Výdavkové pokladničné operácie

Výdavkovými pokladničnými operáciami boli v podmienkach kontrolovaných prevádzok v zmysle smernice o OúD realizované hotovostné úhrady tovarov a služieb a odvod finančnej hotovosti na príslušný bankový účet určený zriaďovateľom.

Smernica o OúD podrobne upravovala postup pri obstaraní tovaru, materiálu, výkonov a služieb ako aj postup pri vystavovaní objednávok, prijímaní faktúr, realizácii platieb za dodaný tovar a služby, postup pri prijatí tovaru a materiálu na sklad ako aj jeho výdaj zo skladu.

Na základe čl. 5. bod 6. smernice o OúD v podmienkach ŠJ pri MŠ bola zodpovedná za vystavenie objednávky na nákup potravín, materiálu, údržby, služby (čistiace potreby, kancelárske potreby) riaditeľka ŠJ pri MŠ, pričom tieto mohla vystaviť do výšky rozpočtu príslušného roka. Objednávka mohla byť vystavená na základe prieskumu trhu a mala obsahovať presnú identifikáciu dodávateľa, odberateľa (Mesto Banská Bystrica) a konečného príjemcu tovaru (ŠJ pri MŠ).

Podľa smernice o OúD (čl. 5) bola určená povinnosť spracovať objednávku v troch vyhotoveniach s vyplnením identifikačných údajov, popisom predmetu objednávky s presnou mernou jednotkou, predpokladanou cenou, funkčnou, ekonomickou klasifikáciou a pod. Pre účely internej evidencie bolo zároveň potrebné spracovať a vytlačiť v ISS objednávku so základnou finančnou kontrolou, ktorá mala byť následne evidovaná na Oddelení účtovnej evidencie v centrálnej evidencii objednávok s automaticky pridelovaným systémovým číslom objednávky.

Na základe predložených dokladov je možné konštatovať, že v podmienkach kontrolovaných prevádzok neboli kontrolovaným subjektom vystavované žiadne objednávky k zrealizovaným nákupom. V dodávateľských faktúrach vystavených za dodaný tovar resp. služby boli zároveň uvedené čísla objednávok bez ich reálneho krytia objednávkou tak, ako to vyplýva z ku kontrole predložených a uhradených faktúr, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť k príslušným výdavkovým pokladničným dokladom a ktorých prehľad je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka 2a: Objednávky v podmienkach ŠJ pri MŠ Strážovská

Objednávka uvedená vo faktúre	VPD č.	zo dňa	Suma v €	prislúchajúca dodávateľská faktúra č.
objednávka zo dňa 18. 6. 2021	-	18.6.2021	48,00	2106000667
OP - 210490	25/2021	30.6.2021	325,20	21VF00214
OB20210284	24/2021	30.6.2021	99,42	20210657
OB20210485	44/2021	27. 10. 2021	133,19	20211275
OB20220305	21/2022	29. 4. 2022	128,24	20220606
objednávka zo dňa 2. 8. 2022	-	2. 8. 2022	57,60	2208000825
OB20220814	60/2022	29. 11. 2022	142,30	20221860
OB20220815	61/2022	29. 11. 2022	183,30	20221862
OP - 230216	18/2023	24. 3. 2023	463,45	23VF00179
OP - 23221	21/2023	6. 4. 2023	421,50	23VF00253
OB20230234	23/2023	25.4.2023	301,75	20230609
OP - 230390	29/2023	30.5.2023	384,30	23VF00320
OP - 230459	32/2023	2.6.2023	439,90	23VF00386
OB20230373	37/2023	23.6.2023	230,00	20231001
OP - 237458 a OP230695	43/2023	3.7.2023	537,70	23VF00695
objednávka zo dňa 4. 9. 2023	-	4.9.2023	57,60	2309001061
OB20230551	60/2023	29.9.2023	401,30	20231548
OP - 237742 a OP230742	66/2023	6.10.2023	545,00	23VF00924
OB20230625	72/2023	31.10.2023	120,00	20231743
OP - 230853	78/2023	2.11.2023	547,20	23VF00959
OP 230946	87/2023	7.12.2023	279,00	23VF01015
OP 230995	89/2023	18.12.2023	56,40	23VF01062
OB20240092	6/2024	27.2.2024	217,45	20240298
OP - 232	10/2024	18.3.2024	130,45	24VF00217
OP - 231326	16/2024	15.4.2024	296,15	23VF00303
OP - 231397	20/2024	20.5.2024	150,55	23VF00377

Tabuľka 2b: Objednávky v podmienkach ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska

Objednávka uvedená vo faktúre	VPD č.	zo dňa	Suma v €	prislúchajúca dodávateľská faktúra č.
OB20210131	11/2021	29. 4. 2021	167,48	20210287
OB20210285	21/2021	30. 6. 2021	61,12	20210658
OP-210491	22/2021	30. 6. 2021	333,96	21VF00215
OB20210486	43/2021	27. 10. 2021	108,83	20211274
objednávka zo dňa 4. 11. 2021	-	4. 11. 2021	48,00	2111001388
OB20210531	53/2021	29. 11. 2021	105,36	20211410
OB20220304	20/2022	29. 4. 2022	162,68	20220605
objednávka zo dňa 4. 11.2022	-	4. 11. 2022	48,00	2111001388
objednávka zo dňa 11. 11. 2022	-	11. 11. 2022	57,60	2211001450
OB20220813	50/2022	29. 11. 2022	120,90	20221859
OB20220812	51/2022	29. 11. 2022	118,15	20221858
OP-230215	5/2023	24. 3. 2023	160,30	23VF00178
OP-23222	9/2023	6. 4. 2023	147,00	23VF00254

OB20230232	12/2023	25. 4. 2023	193,35	20230610
OB20230321	20/2023	30. 5. 2023	230,00	20230833
OP - 237459, resp. OP230696	23/2023	2. 6. 2023	425,65	23VF00385
OP-230462	37/2023	30. 6. 2023	114,95	23VF00391
OP-237459	39/2023	3. 7. 2023	592,20	23VF00696
OB20230553	58/2023	29. 9. 2023	200,25	20231549
OP - 237459, resp. OP230696	64/2023	6. 10. 2023	596,90	23VF00923
OP - 237741, resp. OP230852	74/2023	2. 11. 2023	649,80	23VF00958
objednávka zo dňa 29. 11. 2023	-	29. 11. 2023	57,60	2311001630
OP-230959	83/2023	1. 12. 2023	335,50	23VF001001
OP-230984	87/2023	15. 12. 2023	276,85	23VF01054
OB20240090	6/2024	27. 2. 2024	342,50	20240299
OP-231159	7/2024	29. 2. 2024	57,50	24VF00135
OP-231	10/2024	18. 3. 2024	184,00	24VF00216
OP-231325	16/2024	15. 4. 2024	270,00	24VF00302
OP-231396	23/2024	20. 5. 2024	132,30	23VF00376

Vid' kontrolné zistenie č. 8

Podľa čl. 5 bod 11. internej smernice o OúD mal poverený zamestnanec oddelenia účtovnej evidencie následne po doručení podpísanej objednávky so základnou finančnou kontrolou na oddelenie účtovnej evidencie objednávku skontrolovať a v systéme ISS označiť stav schválená a zabezpečiť zverejnenie objednávky na webovom sídle Mesta v súlade s platnou legislatívou. Pričom vzhľadom k tomu, že objednávky neboli vôbec vystavované tak, ako je to uvedené v predchádzajúcej časti návrhu správy, neboli nadväzujúce procesy, ktoré boli upravené v internej smernici o OúD a majúce vzťah priamo k vystavovaným objednávkam vôbec realizované.

Smernica o OúD (čl. 7) upravovala aj prácu s dodávateľskými faktúrami, stanovovala povinnosť evidovať jednotlivé došlé faktúry v systéme DISS s uschovávaním elektronickej kópie, ako aj na oddelení účtovnej evidencie, kde bola stanovená povinnosť viesť knihu došlých faktúr. Smernica stanovovala, že každá došlá faktúra musí byť vystavená na základe objednávky alebo zmluvy, ako aj povinnosť zabezpečiť, aby dodávateľské subjekty zasielali faktúry, ktoré budú obsahovať odvolávku na číslo objednávky (prípadne bude objednávka tvoriť prílohu faktúry) alebo číslo zmluvy.

Podľa uvedenej smernice (čl. 7 bod 9.) bol zodpovedný zamestnanec oddelenia účtovnej evidencie povinný preskúmať faktúru z hľadiska vecnej a číselnej správnosti, súlad so zmluvou alebo objednávkou. V prípade zistenia, že faktúra nespĺňa všetky náležitosti potrebné pre jej odsúhlasenie k úhrade, bol tento zamestnanec povinný odstúpiť faktúru na doriešenie príslušnému garantovi, ktorý bol zodpovedný za vecnú správnosť faktúr, súlad fakturácie s objednávkou, resp. uzatvorenou zmluvou ako aj dodanými tovarmi resp. službami.

Na základe predložených dokladov je možné konštatovať, že nie všetky faktúry spĺňali náležitosti upravené smernicou o OúD, k jednotlivým účtovným pokladničným dokladom boli prikladané faktúry, ktoré neboli vystavované na Mesto Banská Bystrica ako odberateľa, ale na konečného príjemcu tovaru, t. j. ŠJ pri MŠ, resp. ako faktúry boli v mnohých prípadoch akceptované predajné objednávky, síce spĺňajúce náležitosti daňového dokladu, ale v rozpore s čl. 7 bod 7. a bod 8. smernice OúD.

V kontrolovanom období išlo napr. o faktúry priložené k výdavkovým pokladničným dokladom:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská napr.: VPD 54/2021 zo dňa 1. 12. 2021, VPD 11/2022 zo dňa 3. 3. 2022, VPD 12/2023 zo dňa 16. 3. 2023 (na objednávke - predajnej bol dátum 17. 3. 2023), VPD 5/2024 zo dňa 19. 2. 2024,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska napr.: VPD 17/2021 zo dňa 27. 5. 2021, VPD 3/2022 zo dňa 18. 1. 2022, VPD 10/2023 zo dňa 12. 4. 2023, VPD 5/2024 zo dňa 16. 2. 2024.

Vid' kontrolné zistenie č. 8

Príslušný garant bol povinný v zmysle čl. 7 bod 11. smernice o OúD sledovať došlé faktúry vo vlastnej knihe došlých faktúr. Vykonanou kontrolou bolo zistené, že v podmienkach oboch kontrolovaných prevádzok boli vlastné knihy došlých faktúr vedené, ale tieto zaznamenávali aj faktúry vystavené dodávateľmi Mestu Banská Bystrica, ktoré sa v peňažných denníkoch kontrolovaných prevádzok vôbec nenachádzali, vzhľadom na skutočnosť, že boli hradené priamo z účtu Mesta Banská Bystrica ako zriaďovateľa. Išlo o úhradu dodávok tovarov a služieb, ktoré boli realizované na základe uzatvorených procesov verejného obstarávania (dodávky na základe zmluvných vzťahov). Kontrolou bolo zároveň zistené, že vo vyššie uvedených vlastných knihách došlých faktúr boli dodávateľské faktúry evidované čiastočne, pričom neboli zaevidované všetky dodávateľské faktúry uhrádzané v hotovosti.

V kontrolovanom období išlo napr. o faktúry ako súčasť výdavkových pokladničných dokladov:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská išlo napr. o: VPD 46/2021 zo dňa 2. 11. 2021, VPD 16/2022 zo dňa 13. 4. 2022, VPD 18/2023 zo dňa 24. 3. 2022 a VPD 5/21024 zo dňa 19. 2. 2024,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska išlo napr. o: VPD 31/2021 zo dňa 3. 9. 2021, VPD 2/2022 zo dňa 13. 1. 2022, VPD 5/2023 zo dňa 24. 3. 2023, VPD 5/2024 zo dňa 16. 2. 2024.

Vid' kontrolné zistenie č. 8

Podľa čl. 7. bod 14. smernice o OúD zodpovedný zamestnanec oddelenia účtovnej evidencie bol povinný zaevidovať došlú faktúru do modulu Dodávateľské faktúry. Zverejnenie dodávateľských faktúr na webovom sídle Mesta v súlade so zákonom slobode informácií v požadovanej štruktúre a termíne malo byť zabezpečené príslušným organizačným útvarom Mesta Banská Bystrica.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že v kontrolovanom období neboli dodávateľské faktúry za kontrolované školské jedálne pri materských školách evidované v module dodávateľské faktúry, a tým nebolo zabezpečené ani ich riadne zverejnenie.

Vid' kontrolné zistenie č. 8

Smernica o OúD v čl. 13 určovala, že účtovným dokladom pre príjem zásob (materiál, kancelárske potreby a pod.) na sklad je príjemka. Zodpovedný zamestnanec útvaru, ktorý obstarával zásoby, bol povinný skontrolovať kvalitu, prepočítať dodané množstvo a porovnať toto s dodacím listom. Následne vystaviť príjemku a prijaté zásoby zaevidovať na skladové karty. Zároveň účtovným dokladom na zúčtovanie úbytku zásob, ktoré boli vydané do spotreby, bola určená výdajka materiálu. Zodpovedný zamestnanec bol povinný vystaviť výdajku dvojmo, originál založiť do svojej evidencie. Zamestnanec, ktorý materiál preberal, bol povinný podpísať prevzatie materiálu.

Zamestnanec zodpovedný za skladovú evidenciu mal povinnosť na konci každého mesiaca spracovať rekapituláciu príjmov a výdajov zo skladu a predložiť na oddelenie účtovnej evidencie na zaúčtovanie.

Kontrolou boli v kontrolovaných prevádzkach preverené účtovné doklady preukazujúce príjem tovaru (potravinové zásoby) na sklad a jeho výdaj zo skladu. Preverené bolo obdobie január – jún 2024 a to z dôvodu

charakteru potravinových zásob a ich skutočnú spotrebu, resp. lehoty spotreby (trvanlivosť). Na základe predložených účtovných dokladov je možné konštatovať, že prijatie tovaru potravinového charakteru bolo evidované určeným spôsobom. Výdaj materiálu potravinového charakteru bol evidovaný na výdajkách súvisiacich so stravovacími listami počas jednotlivých kalendárnych dní v nadväznosti na normovanie nákladov potravín. Na výdajkách vo väčšine prípadov nebol zaznamenaný podpis osoby preberajúcej potraviny zo skladu, čo bolo v rozpore so smernicou o OúD (čl. 13.). V prípade ŠJ pri MŠ Šalgotarjanska neboli výdajky za mesiac máj 2024 preukázané vôbec.

V kontrolovanom období išlo napr. o výdajky:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská výdajky napr. zo dňa: 8. 1., 19. 1., 22. 1., 24. 1., 6. – 13. 3., 24. – 30. 4., 16. – 22. 5.,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotarjanska výdajky napr. zo dňa: 1. 3., 4. - 6. 3., 20. 3., 21. 3., 16. – 19. 4., 22. 4.

Vid' kontrolné zistenie č. 8

Kontrolné zistenie č. 8

Kontrolovaný subjekt porušil jednotlivé ustanovenia internej smernice o OúD v:

- čl. 5 a to tým, že nezabezpečil vystavovanie objednávok v súlade s platnými internými predpismi,
- čl. 7 bod 1. a to tým, že nezabezpečil evidenciu došlých faktúr v systéme DISS, ako aj uschovaním ich elektronickej kópie,
- čl. 7 bod 11. a to tým, že vlastnú knihu došlých faktúr nevedol presne a úplne, keď v nej neevidoval všetky došlé faktúry hradené v hotovosti,
- čl. 7 bod 7. a 8. a to tým, že nepodložil vo vedenom účtovníctve jednotlivé účtovné zápisy dodávateľskými faktúrami,
- čl. 7 bod 9., príloha č. 5 k smernici o OúD, ktorá uvádzala všetky náležitosti faktúry a to tým, že neoveril všetky náležitosti dodávateľských faktúr,
- čl. 9 bod 3 a to tým, že neevidoval všetky hotovostné finančné operácie v peňažnom denníku,
- čl. 9 bod 5 písm. l) a to tým, že umožnil prekročenie stanoveného denného limitu pokladne,
- čl. 9 bod 6.4. a to tým, že nesprávne čísloval PPD a VPD vystavované Mestom Banská Bystrica za prijatý odvod stravného (PPD) a poskytnutý preddavok (VPD) na daný kalendárny mesiac,
- čl. 9 bod 6.4. a to tým, že používal rôzne typy účtovných dokladov s rôznymi číselnými radmi, resp. bez číslovania, s predtlačeným číslovaním, doklady slúžiace pre platbu bez DPH/ s DPH a pod. (VPD, PPD, potvrdenky o prevzatí platby),
- čl. 9 bod 6.4. a to tým, že v podmienkach kontrolovaných prevádzok nevedol evidenciu prísne zúčtovateľných tlačív,
- čl. 9 bod 6.11. a to tým, že nepreukázal výkon inventarizácie peňažnej hotovosti,
- čl. 13 bod 2 a to tým, že zamestnanec, ktorý materiál preberal, vo väčšine prípadov nepodpisoval prevzatie materiálu na vystavovaných výdajkách.

Kontrolovaný subjekt bol v kontrolovanom období povinnou osobou v zmysle § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií a bol povinný podľa § 5b ods. 1 písm. a) uvedeného zákona v prehľadnej a v štruktúrovanej forme zverejniť na svojom webovom sídle údaje o vyhotovenej objednávke tovarov, služieb a prác. Zároveň bol kontrolovaný subjekt podľa §5b ods. 1 písm. b) uvedeného zákona povinný v prehľadnej a štruktúrovanej forme zverejniť na svojom webovom sídle údaje o faktúre za tovary, služby a práce. Objednávky a faktúry bol kontrolovaný subjekt v postavení povinnej osoby povinný zverejňovať priebežne, a to v lehotách osobitne a priamo ustanovených v § 5b ods. 2 uvedeného zákona.

Vykonanou kontrolou povinného zverejňovania objednávok a faktúr vystavovaných v kontrolovaných prevádzkach školských jedální pri Materskej škole Šalgotarjárska a Materskej škole Strážovská z dôvodu absencie vyhotovovania objednávok tak, ako je to uvedené v predchádzajúcej časti tohto návrhu správy, nemohlo dôjsť k ich zverejňovaniu a k dodržaniu povinnosti vyplývajúcej zo zákona o slobode informácií. Vykonanou kontrolou bolo zároveň preukázateľne zistené, že v kontrolovanej oblasti neboli zverejňované údaje o faktúrach za tovary a služby.

Kontrolné zistenie č. 9

Kontrolovaný subjekt tým, že nezverejňoval na svojom webovom sídle údaje o došlých faktúrach v kontrolovaných prevádzkach nepostupoval v súlade s § 5b ods. 1 písm. b) zákona o slobode informácií.

Na základe predložených účtovných dokladov je možné konštatovať, že tieto vo viacerých prípadoch nespĺňali náležitosti určené zákonom o účtovníctve, konkrétne § 10 stanovujúci náležitosti preukázateľného účtovného záznamu.

Predložené účtovné doklady vo viacerých prípadoch nespĺňali zákonom určené náležitosti ako:

- podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie a
- označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje v účtovných jednotkách účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, pričom namiesto zákonom stanovených účtov jednotlivé doklady obsahovali označenie príslušnej rozpočtovej položky.

Je nutné konštatovať, že povinnosť označenia jednotlivých účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje, ako aj povinnosť zabezpečiť podpisový záznam osoby zodpovednej za zaúčtovanie, bola novelou zákona (zákon č. 456/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov o účtovníctve) zrušená. Táto novela nadobudla účinnosť dňa 1. 1. 2022. Vzhľadom na uvedené, bolo kontrolou preukázané, že vyššie uvedené ustanovenie sa v kontrolovaných prevádzkach nedodržovalo počas kontrolovaného obdobia roka 2021.

V tejto súvislosti bolo kontrolou preukázané, že niektoré VPD neobsahovali podpisy príjemcu hotovosti, napriek tomu, že tieto obsahovať mali. Taktiež bolo zistené, že niektoré vystavené VPD neobsahovali podpis schvaľujúcej osoby.

V kontrolovanom období išlo napr. o doklady:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská: VPD 6/2021 zo dňa 23. 3. 2021, VPD 34/2021 zo dňa 3. 9. 2021, PPD 28/2021 zo dňa 18. 11. 2021, VPD 51/2021 zo dňa 23. 11. 2021,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotarjárska: PPD 7/2021 zo dňa 23. 3. 2021, VPD 21/2021 zo dňa 30. 6. 2021, VPD 32/2021 zo dňa 3. 9. 2021, VPD 52/2021 zo dňa 22. 11. 2021.

Podľa § 32 ods. 4 zákona o účtovníctve účtovná jednotka bola povinná upraviť podrobnosti o oprávnení, povinnosti a o zodpovednosti osôb v účtovnej jednotke, na ktoré sa vzťahuje pripájanie podpisového záznamu, a to takým spôsobom, aby bolo možné určiť nezávisle od seba zodpovednosť jednotlivých osôb za obsah účtovného záznamu, ku ktorému boli ich podpisové záznamy pripojené. Kontrolovaný subjekt mal túto náležitosť upravenú v čl. 9 bod 6.3. internej smernice o OúD.

Kontrolné zistenie č. 10

Kontrolovaný subjekt tým, že v účtovných dokladoch v súvislosti s kontrolovanými prevádzkami nezabezpečil podpisové záznamy osôb zodpovedných za účtovný prípad a za jeho zaúčtovanie ako aj označenie jednotlivých

účtov (účtovací predpis), nepostupoval v súlade s § 10 a § 32 zákona o účtovníctve a nezabezpečil postup v súlade s čl. 9 bod 6.3. internej smernice o OúD.

Na základe kontroly predložených dokladov, preukazujúcich použitie finančnej hotovosti v kontrolovaných prevádzkach, boli zistené skutočnosti nasvedčujúce tomu, že mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 trestného zákona.

Predložené účtovné doklady, deklarované ako vystavené dvoma konkrétnymi dodávateľmi, za nákup tovaru (napr. potraviny, čistiace potreby) vykazovali znaky, na základe ktorých vzniklo podozrenie, že tieto neboli vystavené dodávateľmi, ale boli účelovo upravované a to bez reálneho dodania množstva deklarovaného tovaru, pričom úhrady takto vystavených, resp. manipulovaných faktúr boli zo strany kontrolovaného subjektu zrealizované.

Na základe predložených dokladov boli kontrolou zistené viaceré nezrovnalosti, a to v obsahu a formálnych náležitostiach, počas kontrolovaného obdobia rokov 2021 – jún 2024. Išlo predovšetkým o rozdiely:

- v uvedení rozdielných variabilných symbolov priložených dokladov (faktúra a ID kód pokladničného dokladu preukazujúceho úhradu faktúry),
- rozdielnosť údajov uvedených v jednotlivých faktúrach (fakturovaná suma, resp. variabilný symbol uvedený v texte faktúry v porovnaní s informáciami uvedenými v QR kóde faktúry),
- vystavené faktúry s uvedením rozdielných čísel objednávok (v niektorých prípadoch odvolávka na dve rôzne čísla objednávok).

V kontrolovanom období išlo napr. faktúry priložené jednotlivým výdavkovým pokladničným dokladom:

- a) v prípade ŠJ pri MŠ Strážovská: 23/2024, 20/2024, 19/2024, 17/2024, 16/2024, 10/2024, 9/2024, 5/2024, 4/2024, 89/2023, 87/2023, 78/2023, 77/2023, 70/2023, 66/2023, 59/2023, 46/2023, 43/2023, 34/2023, 32/2023, 29/2023, 26/2023, 22/2023, 21/2023, 18/2023, 12/2023, 16/2022, 15/2022, 11/2022, 4/2022, 3/2022, 54/2021, 51/2021, 48/2021, 46/2021, 42/2021, 34/2021, 33/2021, 25/2021, 21/2021, 20/2021,
- b) v prípade ŠJ pri MŠ Šalgotarjanska: 7/2024, 25/2024, 23/2024, 20/2024, 17/2024, 16/2024, 10/2024, 9/2024, 5/2024, 4/2024, 87/2023, 83/2023, 74/2023, 67/2023, 64/2023, 41/2023, 39/2023, 37/2023, 28/2023, 23/2023, 10/2023, 9/2023, 5/2023, 15/2022, 13/2022, 9/2022, 3/2022, 2/2022, 55/2021, 52/2021, 49/2021, 46/2021, 41/2021, 32/2021, 31/2021, 22/2021, 17/2021.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že vo väčšine prípadov kontrolovanými prevádzkami vystavovanými VPD, ktorými bol dokladovaný výber peňažnej hotovosti z pokladne a ktoré súviseli s hotovostnou platbou za dodaný tovar, neboli podpísované zástupcom spoločnosti dodávajúcej tovar, ako príjemcom hotovosti, ale riaditeľkou kontrolovaných školských jedální pri MŠ.

Na základe ku kontrole predložených písomných dokladov možno uviesť, že v podmienkach kontrolovaných prevádzok bola realizovaná ku dňu 28. 6. 2024 mimoriadna inventúra skladových zásob potravín, ktorá preukázala inventarizačné rozdiely a to manko v celkovej hodnote 3 421,98 €, z toho v ŠJ pri MŠ Strážovská v hodnote 2 411,93 € a v ŠJ pri MŠ Šalgotarjanska v hodnote 1 010,05 €.

Na základe dôvodného podozrenia bolo dňa 19. 7. 2024 hlavným kontrolórom Mesta Banská Bystrica podané na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Slovenskej republiky – Oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu.

Na základe predložených výdavkových pokladničných dokladov bolo zistené, že v kontrolovanom období boli

prostredníctvom finančnej hotovosti nakupované najmä potraviny, spotrebný materiál (kancelárske a kuchynské potreby) a čistiace potreby. Orientačný objem takto vynaložených finančných prostriedkov je uvedený v tabuľke č. 3a a 3b.

Tabuľka č. 3a: Hotovostné nákupy v kontrolovanom období v ŠJ pri MŠ Strážovská

Nakupovaný materiál	ŠJ pri MŠ Strážovská				Spolu
	2021	2022	2023	2024	
	suma v €				
potraviny	3 634	2 556	7 611	2 108	15 909
kancelárske potreby	502	455	371	111	1 439
spotrebný materiál	272	178	1 009	134	1 593
čistiace potreby	796	1 007	635	1 124	3 562
Spolu	5 204	4 196	9 626	3 477	22 503

Tabuľka č. 3b: Hotovostné nákupy v kontrolovanom období v ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska

Nakupovaný materiál	ŠJ pri MŠ Šalgotárjanska				Spolu
	2021	2022	2023	2024	
	suma v €				
potraviny	3 316	1 922	5 990	2 474	13 702
kancelárske potreby	679	360	261	65	1 365
spotrebný materiál	464	622	818	368	2 272
čistiace potreby	326	87	421	721	1 555
Spolu	4 785	2 991	7 490	3 628	18 894

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že Mesto Banská Bystrica malo v danom období, t. j. v priebehu rokov 2021 – jún 2024 obstaraných dodávateľov napr. pre dodanie potravín, kancelárskych potrieb (zmluva bola platná do januára 2023). Napriek tejto skutočnosti boli zo strany kontrolovaných prevádzok realizované nákupy priamo od iných dodávateľov, pričom išlo hlavne o nákup potravín, čistiacich potrieb a spotrebného materiálu (v tom je zahrnutý nákup kancelárskych potrieb a iného spotrebného materiálu, najmä drobného kuchynského vybavenia).

Mesto Banská Bystrica, v postavení verejného obstarávateľa v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, je povinné pri zadávaní zákaziek, koncesií a pri súťaži návrhov postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, a to i za organizačné zložky bez právnej subjektivity zriadené mestom, ktoré nie sú vernými obstarávateľmi, tak aby boli dodržané všetky zákonné limity a princípy vyplývajúce zo zákona o verejnom obstarávaní.

3. Výkon základnej finančnej kontroly

Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú smernicu o FK upravujúcu základné pravidlá, ciele a spôsob vykonávania finančnej kontroly pri hospodárení s verejnými financiami v podmienkach Mesta Banská Bystrica, ktorá bola účinná od 1. 10. 2020.

Finančnou kontrolou sa v zmysle zákona o finančnej kontrole rozumie súhrn činností zabezpečujúcich overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vypsoriadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí. Samotnou finančnou operáciou alebo jej časťou je príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy.

Kontrolovaný subjekt bol vždy povinný v zmysle § 7 zákona o finančnej kontrole overovať súlad každej

finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 na príslušných stupňoch riadenia. Kontrolovaný subjekt k jednotlivým hotovostným výdavkom realizoval základnú finančnú kontrolu, ktorú preukázal Kontrolným listom z vykonanej základnej finančnej kontroly.

Na základe predložených dokladov bolo v priebehu kontroly zistené, že kontrolované prevádzky v kontrolovanom období nedodržiavali internou smernicou o OúD stanovené postupy pri objednávaní tovarov a služieb a taktiež neboli dodržané postupy pri spracovaní dodávateľských faktúr tak, ako ich určuje smernica o OúD. Kontrolované školské jedálne pri MŠ v priebehu roka 2021 opakovane prekračovali stanovený limit pokladničnej hotovosti. V rokoch 2021 až 2023 vyberali od niektorých zamestnancov stravné v hotovosti, napriek tomu že zamestnanci boli povinní uhrádzať stravné v určenom termíne bezhotovostne. Počas celého kontrolovaného obdobia v kontrolnom liste k základnej finančnej kontrole bola uvádzaná len suma, na ktorú bol pokladničný doklad vystavený a nie konkrétne číslo pokladničného dokladu, viažuceho sa na danú transakciu. Kontrolované prevádzky v kontrolovanom období nezabezpečili formálne náležitosti účtovných dokladov (napr. na niektorých pokladničných dokladoch chýbal podpis príjemcu, schvaľujúcej osoby, podpis osoby zodpovednej za zaúčtovanie účtovného prípadu ako aj neuvedené čísla účtov, na ktorých sa mal daný prípad zaúčtovať). Kontrolovaný subjekt počas celého kontrolovaného obdobia vôbec nezabezpečil výkon základnej finančnej kontroly pri príjmových pokladničných operáciách. Na základe vyššie uvedených kontrolou zistených skutočností je dôvodné konštatovanie, že finančná kontrola bola vykonávaná formálnym spôsobom.

Kontrolné zistenie č. 11

Kontrolovaný subjekt realizoval formálny výkon základnej finančnej kontroly v rozpore s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole a to tým, že:

- nedodržel postupy v zmysle čl. 5, 7 a 9 smernice o OúD (náležitosti dokladov, postupy objednania a fakturácie tovaru a služieb, stanovené limity pokladničnej hotovosti a pod.),
- nepostupoval v súlade s VZN č. 1/2019, č. 8/2021 a 15/2022 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica a vyberal platbu za stravné od niektorých zamestnancov v hotovosti,
- na kontrolnom liste neuvádzal konkrétne číslo účtovného dokladu preukazujúceho samotnú finančnú operáciu (č. VPD/PPD), ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov, keď nezabezpečil formálne náležitosti účtovných dokladov podľa § 10 zákona o účtovníctve,
- pri príjmových pokladničných operáciách vôbec nebol preukázaný výkon základnej finančnej kontroly, čím postupoval v rozpore s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole,
- neoveril v procese výkonu základnej finančnej kontroly dodržiavanie zákona o finančnej kontrole, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov (napr. zákon o slobode informácií, zákon o účtovníctve, zákon o verejnom obstarávaní a pod.).

Návrh odporúčaní na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

- v pracovných zmluvách a k nim prislúchajúcich dokumentoch (napr. popis pracovných činností) bližšie špecifikovať miesto výkonu práce v nadväznosti na konkrétne školské zariadenie, resp. prevádzku,
- vydávané poverenia zo strany mesta Banská Bystrica zosúladiť v nadväznosti na znenie všeobecne záväzných právnych predpisov,
- zosúladiť odvody peňažných prostriedkov za stravu a príjem preddavkov od zriaďovateľa na konci kalendárneho mesiaca s účtovníctvom (hotovosť, prevody – účtovné doklady),

- zabezpečiť číslovanie PPD a VPD k príjmu odvodu stravného a poskytnutým preddavkom v zmysle platných interných predpisov (napr.: číslovať narastajúcim spôsobom s analytickou evidenciou podľa príslušného školského zariadenia),
- kontrolný list preukazujúci výkon základnej finančnej kontroly konkretizovať číslom príslušného účtovného záznamu, t. j. číslo konkrétneho VPD, resp. PPD,
- preukázateľne oboznámiť zamestnancov vykonávajúcich príslušnú agendu so znením smernice č. VP 24/2020/OEM-UE vrátane jej dodatkov,
- vhodnými organizačne – personálnymi opatreniami zabezpečiť striktné dodržiavanie postupov, pravidiel a povinností ustanovených príslušnými všeobecne záväznými a internými predpismi.

Dňa 10. 9. 2024 bola vypracovaná Správa z kontroly č. 11/2024 a jej zaslaním kontrolovanému subjektu dňa 10. 9. 2024 bola kontrola ukončená.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto Správu o výsledku kontroly č. 11/2024.

V Banskej Bystrici: 10. 9. 2024

PhDr. Ivan Holík
hlavný kontrolór mesta
Mesto Banská Bystrica